

RECERCA I DIFUSIÓ DE L'ETNOLOGIA CATALANA
CENTRE DE PROMOCIÓ DE LA CULTURA POPULAR I TRADICIONAL CATALANA

Núm. 42. Juny de 2004

«ÈTNIC», L'ETNOLOGIA CATALANA AL FÒRUM UNIVERSAL DE LES CULTURES BARCELONA 2004

El Museu Etnològic de Barcelona (MEB) presenta, a partir del dia 1 de juny de 2004, l'exposició «Ètnic» en el marc del Fòrum 2004, una entitat que acull conceptes tan fonamentals avui com la diversitat, la pau i la sostenibilitat. La proposta del MEB es fonamenta en la seva riquesa patrimonial: es tracta d'un museu amb patrimoni plural (local i de la resta del món), que permet enfocar l'estudi de l'ésser humà des de la perspectiva de la diversitat; en qualsevol moment del temps i en qualsevol lloc geogràfic, les societats humanes han estat en contacte amb altres, de característiques distintes, amb les quals s'han establert relacions d'intercanvi, de domini, de confrontació... generalment per controlar els recursos naturals propis o per accedir als aliens. En aquesta mínima síntesi hi ha inclosa la filosofia del Fòrum, que expressa la realitat mateixa del que són els humans des d'un signe positiu, amb l'objectiu de reconèixer, subratllar i fomentar formes de convivència i d'explotació de l'entorn que siguin equilibrades, pacífiques i globals. «Ètnic» convida a la reflexió sobre nosaltres mateixos com a éssers socials. Ho fa buscant la complicitat de les arrels culturals de la societat globalitzada actual als seus orígens recents, aquells que encara són a la memòria de bona part dels ciutadans, que els poden recordar com a propis individualment, i que encara poden fer que hi participin aquells que són més joves, els quals ja no van experimentar de primera mà ni les seves bondats, ni les seves mancances. Perquè

les arrels culturals que es poden reconèixer a «Ètnic» són avui una part important del present social immediat, potser en una mesura més àmplia i més intensa que en cap altre moment de la història. El món de la Mediterrània ha estat savi en l'art de compartir i respectar diferències: cristians, musulmans i jueus havien trobat la manera d'organitzar-se en pau vora el mateix mar que ara viu moments d'especial confrontació. A aquestes societats que des de fa tants anys estiren i afluixen la corda de la convivència, s'hi ha afegit avui una onada d'altres possibilitats: filipins, japonesos, gambians, senegalesos, mexicans, equatorians... Catalunya repeteix amb insistència que és terra d'acollida, però, fins a quin punt acull? Fins a quin punt ignora? La realitat social d'avui és certament plural, però no és menys cert que és poc coneguda pels seus mateixos integrants. Els esdeveniments diaris han fet que cadascun dels seus col·lectius desenvolupi una dinàmica pròpia, aïllada, que pretén reproduir-se a si mateixa al marge de la realitat global. Superat un primer moment de sorpresa davant la diferència, hi ha pocs mecanismes que permetin entrar en el camp del coneixement d'aquesta diferència. Una exposició com «Ètnic» i un patrimoni com el del MEB són sens dubte un instrument important a l'hora d'aportar dades, de trencar tòpics, de plantejar allò tan repetit de diàleg intercultural: és a dir, ser capaços de discutir, de convèncer, de renunciar, d'acceptar i de cercar respostes compartides. Aquest és el repte d'«Ètnic» i, en definitiva, de tots.

COMENTARI

El Museu Etnològic de Barcelona (MEB) es creà el 1949 amb la intenció de fer que esdevingués un centre d'estudi especialitzat en la recerca i la divulgació etnològica a través dels objectes, els quals, tot seguint els models de l'època, s'aconseguien gràcies al nombre significatiu d'expedicions que es van fer fins a mitjan la dècada de 1970, la qual cosa va permetre que el MEB es convertís en la primera institució d'Espanya en nombre de materials etnològics d'arreu de la península Ibèrica. Gràcies a l'empenta inicial dels seus fundadors, Tomàs Carreras i Artau i August Panyella, com també de totes les persones que han col·laborat al llarg del temps a fer que el MEB sigui una institució de referència en museística etnològica, com Carme Huera, anterior directora, o Carme Fauria, actual responsable del Museu, el MEB pot presentar, avui, en el marc del Fòrum Barcelona 2004 una important mostra del que ha estat la seva història i els seus fons –els quals, avui més que mai, s'han de preservar– i, a la vegada, fa que sigui possible una aproximació a la diversitat cultural passada i present. Crear un discurs entre el passat i el present, entre la tradició i la modernitat, sense defugir la complexitat de les relacions interculturals, i provocar una mirada reflexiva sobre el que són les cultures és el motiu de la mostra «Ètnic» que presenta el Museu, la qual –cal no oblidar-ho– és l'única programada *in strictu sensu* des de l'antropologia cultural en l'esmentat Fòrum. Benvinguda sigui «Ètnic»: la passió que els seus autors hi han posat de ben segur que permetrà una nova mirada sobre el mateix MEB com també sobre el contacte interètnic en un món que tendeix, cada cop més, cap a la globalització. Dolors Marín (Antropòloga. Co-co-

ENCUNTRES

Països Catalans

4t Congrés sobre la Immigració a Espanya: Ciutadania i Participació

Lloc: Girona.

Dates: 10-13 de novembre de 2004.

Informació:

4congresimmigracio@udg.es

Imatge i Recerca: VIII Jornades Antoni Varés

Lloc: Girona.

Dates: 16-19 de novembre de 2004.

Informació: Centre de Recerca i

Difusió de la Imatge (CRDI),

Placeta Institut Vell, 1. 17004

Girona. Tel. 972 221 545, fax:

972 202 694, a/e:

crdi@ajgirona.org

Espanya

Escuela de Antropología Social Julio Caro Baroja: "Trabajo de campo: métodos y técnicas"

Lloc: Santander (Universidad Internacional Menéndez Pelayo [UIMP])

Dates: 5-9 de juliol de 2004.

Direcció: Carmelo Lisón Tolosana

Informació: UIMP, carrer Isaac

Peral, 23. 28040 Madrid. Tel. 915

920 631/33; fax:

915 430 897; a/e: www.uimp.es

Europa

Sixth International Conference on Social Science Methodology: Recent developments and applications in social research methodology,

Lloc: Amsterdam (Holanda).

Dates 16-20 d'agost de 2004.

Informació:

<http://www.siswo.uva.nl/rc33/>

International Council on Archives

Lloc: Viena.

Dates: 23-27 d'agost de 2004.

Informació: Evelyn Wareham

(responsable del programa).

International Council on Archives

60 rue des Francs Bourgeois. F-

75003 Paris. Tel. +33 (0)1 40 276

137, wareham@ica.org

EASA Biennial

Lloc: Viena (Àustria).

Dates: 8-12 de setembre de 2004.

Informació: EASA local

Organizing Committee, Dept. of

social and Cultural Anthropology,

University of Vienna,

Universitätsstrasse 7, A-1010-

Viena, Àustria.

Tel. 43-1-427748509.

Amèrica

2004 American Anthropological Association 103 Annual Meeting

Lloc: Sant Francisco (EUA).

Dates: 17-21 de novembre de 2004.

Informació:

<http://www.aaanet.org/mtgs/mtgs.htm>

2005 American Anthropological Association 103 Annual Meeting

Lloc: Washington, DC. Marriot

Wardman Park Hotel (EUA).

Dates: 30 de novembre-4 de

desembre de 2005.

Informació:

<http://www.aaanet.org/mtgs/mtgs.htm>

EXPOSICIONS

Mercats de la Mediterrània

Lloc: Barcelona (Palau Robert, Pg. de Gràcia, 107, tel. 932 388 091).

Dates: 24 de febrer a 31 d'agost de 2004.

Ètnic

Lloc: Museu Etnològic de Barcelona.

Dates: A partir de l'1 de juny de

2004 (després, instal·lació

permanent).

Informació: passeig de Santa

Madrona, s/n al costat de la Font

del Gat. Metro Plaça

Espanya, escales mecàniques.

Funicular de Montjuïc, jardins

Laribal.

Autobús 55 a la porta del museu.

Tel. 934 246 807

Una mirada a Claudi Gómez Grau

Lloc: Museu Comarcal de Cervera.
Dates: 14 d'abril de 2004 fins al 2 de gener de 2005.
Informació: Museu Comarcal de Cervera, carrer Major, 115, Cervera.

de les identitats col·lectives.
L'entrevista etnogràfica i l'observació participant"
Informació: CPCPTC, tel. 935 671 072. A/e: festcat.cultura@gencat.net. Web: http://cultura.gencat.net/cpcptc/fescat.

CURSOS

FESCAT. Escola Catalana de la Festa. VII Campus de Cultura Popular
Patrimoni Etnològic: "Memòries menystingudes: la reconstrucció

V Escola d'Estiu de Museologia: Patrimoni Immaterial Contemporani i Museus
Lloc: Girona (Facultat de Lletres de la Universitat de Girona).
Dates: 12-13 de juliol de 2004.
Organització: Institut de Patrimoni Cultural de la Universitat de Girona. Associació

de Museòlegs de Catalunya
Coordinació: Gabriel Alcalde (IPAC-UdG), Gemma Carbó (AMC), Mireia Mayolas (AMC) i Josep Manuel Rueda (IPAC-UdG. Md'A)
Informació: Gabriel Alcalde Gurt: gabriel.alcalde@udg.es
Programa: 12 de juliol: X. Roigé: El patrimoni cultural immaterial; Núria Borniquel: Les autobiografies com a patrimoni; Ll. Calvo: Memòria popular i cultura avui; M. J. Buxó: El ciberespai com a cultura; P. Lavega: Esports i jocs; 13 de juliol: I. Roviró: Rumors contemporanis; S. Palomar: Festa i religiositat; J. Ll. Alegret: La formalització del procés tècnic; J. Abella: La museïtzació del patrimoni immaterial. Taula rodona: "Patrimoni immaterial i museus a Catalunya", amb la participació de Jordi Abella, Salvador Palomar, Xavier Roigé i Jordi Tura, i moderada per Josep Manuel Rueda.

REVISTA D'ETNOLOGIA DE CATALUNYA

Juny de 2004

SUMARI

Volum 24

Presentació. Caterina Mieras. **Consellera de Cultura**

- Dossier: Gestionar la diversitat.** Marta Comas (coord.) (Fundació Jaume Bofill)
- ◊ *Immigració: tres models.* François Dubet (Departament de Sociologia. Universitat de Bordeus. França)
 - ◊ *Itineraris políticoculturals, itineraris etnicoespaciales: el cas de les poblacions flamenca i gallega a Brusel·les.* Christiane Stallaert (Universitat d'Amberes)
 - ◊ *La diversitat cultural i la integració social dels immigrants.* Mohamed Chaib (president d'Ibn Batuta)
 - ◊ *Religions en trànsit. Propostes per a l'anàlisi de les expressions religioses en context migratori.* Jordi Moreras (Grup de Recerca en Antropologia Fonamental i Orientada - GRAFO-UAB)
 - ◊ *El talibà americà i la verge de San Juan de los Lagos. Devoció mariana en un context protestant.* Jorge Durand (Universitat de Guadalajara - Proyecto Migraciones USA-México)
 - ◊ *L'educació multicultural a la realitat catalana: un debat ajornat.* Sílvia Carrasco (Universitat Autònoma de Barcelona)

Miscel·lània

- ◊ *Els horts familiars i les artigues del tròpic mexicà i cubà: un exemple de gestió sostenible.* Montserrat Gispert Cruells UNAM, Emérita Moreno Rodríguez (Universitat Nacional de Cuba), Armando Gómez Campos, Argelia Díaz Rico i Martha Alicia Álvarez Lugo
- ◊ *La fixació dels límits lingüístics i dialectals del català en l'obra de Manuel Milà i Fontanals.* Francesc Bernat i Baltrons (Universitat de Barcelona)
- ◊ *La laberíntica recerca religiosa en l'actualitat: creences i pràctiques místiques i exotèriques a la capital del Brasil.* Deis Siqueira (Universitat de Sao Paulo. Brasil)

Inventari del patrimoni etnològic de Catalunya

- ◊ *Beca de Recerca del Patrimoni Etnològic de Catalunya (2002)*
- ◊ *La construcció de la cultura d'ofici durant la industrialització. Barcelona, 1814-1860.* Juanjo Romero Marín

Publicacions IPEC - ressenyes

- ◊ Jordi Solà, *La muntanya oblidada. Economia tradicional, desenvolupament rural i patrimoni etnològic al Montsec.* 235 p. (Temes d'Etnologia de Catalunya vol. 7). Manuel Delgado (Coordinador) | Grup de Recerca Etnografia dels Espais Públics de l'Institut Català d'Antropologia]. *Carrer, festa i revolta. Els usos simbòlics de l'espai públic a Barcelona (1951-2000).* 354 p. (Temes d'Etnologia de Catalunya, 8).
- ◊ *L'empremta. III Jornada d'Etnologia a les Terres de l'Ebre. Recerca i interpretació de les formes de treball a les Terres de l'Ebre.*(Ascó, 11 d'octubre de 2003). Biel Pubill Soler (president del CERE)
- ◊ *Patrimoni i territori: Jornada sobre el patrimoni etnològic.* (Bellmunt del Priorat, 6 de desembre de 2003). Montserrat Flores (historiadora, Carrutxa)

Museografia

- ◊ *Recerca i museografia: els cas de les trementinaires de la vall de la Vansa i Tuixén (Alt Urgell).* Joan Fiolé (Universitat de Barcelona)

Activitats

Associacions

Centre d'Estudis Socials d'Osona (en el seu vintè aniversari). Santi Ponce i Vivet i Jacint Torrents i Buxó

Bibliografia

Revistes d'antropologia i etnologia d'Espanya (2000-2003). Lluís Calvo, F. X. Medina i Ricardo Sánchez.

PREMIS I AJUTS

VII Premi Romà Planas i Miró de memorialisme popular

Temàtica: testimonis de vida.
Termini: 31 de juliol de 2004.
Informació: Arxiu de la Memòria Popular. C/ d'Anselm Clavé, 44, 1r. 08430 La Roca del Vallès. Tel. 938 422 455. Apartat de Correus núm. 150.

Premio Internacional de Investigación Etnográfica Ángel Carril

Temàtica: millor recerca etnogràfica sobre la cultura tradicional de Salamanca, Castella i Lleó, Espanya, Iberoamèrica o la cultura sefardita.
Termini: 1 de setembre de 2004.
Informació: Centro de Cultura Tradicional Ángel Carril de la Diputación de Salamanca. Pl. de Colón, 4, 37001 Salamanca. Tel. 923 293 255, a/e: cultura@lasalina.es

V Premi de Recerca Josep Ricart i Giralt

Temàtica: recerques en ciències socials relacionades amb el patrimoni i la cultura marítimes a la costa catalana.

Termini: 10 de setembre de 2004.
Informació: Consorci de les Drassanes de Barcelona. Av. de les Drassanes, s/n, 08001 Barcelona. Tel. 933 429 920, a/e: m.maritim@diba.es

XV Premi Josep Lladonosa d'història local dels Països Catalans

Temàtica: història local de l'àmbit de les terres de llengua catalana.
Termini: 30 de setembre de 2004.
Informació: Patronat Municipal Josep Lladonosa i Pujol, Ajuntament d'Alguaire. Plaça de l'Església, 21. 25125 Alguaire. Tel. 973 756 006, a/e: ajuntament@alguaire.ddl.net

Premi Climent Rollan de recerca biogràfica

Temàtica: relats biogràfics sobre el cycle vital d'una persona, real i anònima, un succés o una experiència vital concreta.
Termini: 1 d'octubre de 2004.
Informació: Ajuntament de Calafell, Regidoria de Cultura. Av. de la Generalitat, 1. 43820 Calafell. Tel. 977 695 656, a/e: cperez@calafell.altanet.org

BREUS

* La Fonoteca de Música Popular i Tradicional Catalana del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana ha tret a la llum un nou disc compacte de la seva col·lecció sonora *Temes Monogràfics* (Sèrie 2, vol. 3), amb un estudi crític a càrrec de Carles Mas i García, el Grup d'Estudis dels Garrofers i el Grup de Recerca Folklorica d'Osona, que duu per títol *El flabiolaire Josep Verdager i Portet "Roviretes"*, treball que aplega una àmplia selecció del repertori que aquest músic interpretava en les zones de les Guillerries i la plana de Vic.

* El Premi Valeri Serra i Boldú de Cultura Popular en la seva quinzena convocatòria ha estat atorgat

en la seva edició de 2004 a Antoni Serrà Campins, professor de la Universitat de Girona, pel seu treball *Els glosats de tristor. Una forma primordial de la poesia elegíaca*, estudi que repassa tot el que ha significat el plor i el cant funerari, amb un accent especial en el cant funerari en llengua catalana, els seus glosadors, el cant ritual i el contingut liriconarratiu i la seva estructura.

* El maig de 2004 es constituí a Halifax (Nova Escòcia, Canadà), amb més de 200 antropòlegs, el **Justice Action Network of Anthropologists** (JANA) que té com a objectiu estimular que la veu dels antropòlegs es tingui en compte en l'actual context sociopolític i cultural mitjançant la creació d'una antropologia activista que contribueixi des d'un àmbit local, nacional i global a la lluita per una justícia social per a tothom. JANA aprovà l'anomenada "Declaració d'Halifax" la qual volgué posar de manifest la necessitat que el coneixement i l'acció dels antropòlegs es vagi creant a través de les pràctiques del "dia a dia", ressaltant el paper dels antropòlegs com a intel·lectuals, professors i ciutadans. Per consultar la Declaració d'Halifax i adherir-s'hi, consulteu la següent adreça d'Internet: <http://groups.yahoo.com/groupe/e-nass/message/966>.

* El Club d'Amics de la UNESCO de Barcelona ha organitzat, com en anys anteriors, el cycle de cursos *Altaveu per al coneixement i difusió de les cultures*, el qual es va desenvolupar entre els mesos de febrer i maig de 2004, temps en el qual s'han dut a terme un seguit de cursos sobre l'Amazònia, els països subsaharians, Equador, Mèxic, Mongòlia, Pakistan, Polònia, el món àrab, el sud-est asiàtic, l'Argentina, els països nòrdics, la vall del Nil i el Magrib, els països de l'Europa de l'Est, l'Islam, l'Índia, els països bàltics, Xile, la Xina contemporània, les ètnies i cultures d'Àfrica, Irlanda, les llengües semítiques, Palestina, Kurdistan, el món Andí i els maputxes-Patagònia. Per a més informació sobre aquestes activitats: Club d'Amics de la Unesco - Barcelona. C/ Mallorca,

207. 08036 Barcelona.

Tel. 934 539 507,

caub@caub.org

* L'Institut Tarragonès d'Antropologia organitzà entre els mesos d'abril i maig de 2004 el cycle de projeccions cinematogràfiques *La percepció de l'estrany: els indis en el cinema 'Western'*; Guillermo Soler de Oteyza fou l'encarregat de fer la selecció de pel·lícules com també els comentaris. Les pel·lícules (totes escollides amb l'objectiu d'aprofundir en la manera com s'ha construït la visió de l'altre) que es van veure foren: *La diligència, Bailando con lobos, Centauros del desierto* (*The Searchers*, 1956), *Pequeño gran hombre* (*Little Big Man*, 1970), *La venganza de Ulzana* (*Ulzana's raid*, 1972) i *Dead man* (1995). Per a més informació sobre aquest cycle: Institut Tarragonès d'Antropologia. Tel. 977 222 326, itan@tinet.fut.es

* El Museu-Arxiu de Montblanc presentà entre el 17 d'abril i el 17 de juny de 2004 la mostra «**Les Abelles: Història i Patrimoni a Preservar**» que tingué per objectiu presentar tot allò referit al món de les abelles: tasques apícoles, propietats de la mel, aspectes econòmics (construcció d'arnes, fumadors, crestadors, etc.). Per a més informació: Museu-Arxiu de Montblanc i Comarca.

Tel. 977 860 349,

a/e: info@mccb.es

* A l'Ajuntament de Vilaplana (comarca del Baix Camp) es presentà una petita exposició titulada «**El Pa Guanyat Dia a Dia: les Treballadores Reusenques i el Treball. Empremtes fotogràfiques**» els dies 17 i 18 d'abril de 2004 amb l'objectiu de mostrar la feina laboral i social de les dones en el món urbà. Per a més informació: Ajuntament de Vilaplana.

Tel. 977 815 012,

a/e: aj.vilaplana@altanet.org

* Els dies 4, 5 i 6 de maig de 2004 es va fer al Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona la trobada **Interacció'04. Vers una Agenda 21 de la Cultura** (per a més informació sobre la trobada: tel. 934 020 630; a/e: ac.interaccio@diba.es, www.diba.es/interaccio) que tingué

com a motiu central debatere les polítiques culturals contemporànies, especialment per tot el que fa referència a la tensió entre desenvolupament econòmic i tot el que comporta fer cultura avui (patrimoni, difusió, accés, etc.)

* El Museu Etnològic de Barcelona presentà el dia 5 de maig l'àmbit **Sagrat** de l'exposició «**Ètnic**» –que s'inaugurà el dia 1 de juny de 2004 i a la qual és dedicat aquest número 42 del RIDEC– que s'ha preparat amb motiu del Fòrum de les Cultures; la presentació va anar a càrrec del professor Alain Blomart, sociòleg especialista en antropologia de la religió.

* L'Institut Català de Cooperació Iberoamericana (ICCI) organitzà els dies 13 i 14 de maig de 2004 a la seva seu de Barcelona (Còrsega, 299) les jornades **Pensar i Viure la Ciutat: Estratègies i Dinàmiques Socials en els Espais Urbans**, les quals s'estructuraren a través de les següents sessions de treball: 1. Usos dels espais urbans. 2. Polítiques socials a les grans ciutats. 3. Qüestions concretes en algunes ciutats iberoamericanes. 4. Ciutat, educació i conflictes de convivència. A les Jornades hi van participar especialment estudiosos d'universitats catalanes i americanes. Tot coincidint amb aquestes Jornades, l'ICCI presentà el dia 13 de maig el llibre **Llengües vives a l'Amèrica Llatina** (Azucena Palacios, Universitat Autònoma de Madrid, i Ariadna Lluís i Vidal-Folch, ICCI) i el documental **Última Palabra** sobre la pèrdua de les llengües a Mèxic, dirigit per Grau Serra.

* L'Arxiu Històric Comarcal d'Osona, en col·laboració amb l'Aula d'Extensió Universitària de la Gent Gran, presentà a la seu de la Caixa de Manlleu a Vic, fins al 15 de maig de 2004 l'exposició «**Osona 1900-2000: Relats de tot un Segle**», que és el resultat de més de tres anys de feina a la cerca de testimonis sobre els canvis viscuts a la comarca. Aquest treball pogué aplegar uns 200 testimonis gràcies als quals, a més de proporcionar el material bàsic per a la mostra, a hores d'ara hi ha una documentació de primera mà sobre aspectes tan diversos

com la infància i la joventut, el lleure, els oficis, la Guerra Civil i la postguerra, la llar, la vida religiosa i política. Per a més informació: Arxiu Històric Comarcal d'Osona,

Tel. 938 833 404,

a/e: acos@interausa.com

* En el marc de les celebracions que s'estan fent amb motiu del **centenari del naixement de Ramon Violant i Simorra**, les activitats més destacades en els darrers mesos han estat: 1. Museu Comarcal de Cervera: “**Una Mirada a Claudi Gómez Grau**” exposició que presenta una primera visió del treball gràfic del fotògraf cerverí Claudi Gómez Grau, qui ja des de la dècada de 1930 començà a aplegar material fotogràfic de caire etnogràfic, la qual cosa el va dur a col·laborar amb Ramon Violant i Simorra l'any 1942 en una de les seves expedicions pirinenques. 2. “**Imágenes Pirenaicas: el Legado de Ramon Violant i Simorra**”, mostra organitzada per l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu, que presentà, a Boltaña (Osca) fins al dia 17 d'abril de 2004, imatges del segon quart del segle XX sobre el Pirineu (eines, arquitectura, oficis, etc.). 3. “**El Treball de la Terrissa a Verdú als anys 30 i principis dels 40: Fotografies de Claudi Gómez Grau**” exposició que es mostrà a Cambrils (Baix Camp) entre els dies 16 d'abril i 22 de maig de 2004. Com a darrer acte d'aquests mesos, al Museu del Montsià (Amposta) inaugurarà el dia 21 de maig de 2004 l'exposició “**Etnografia de l'Ebre als anys 40. El Llegat de Ramon Violant i de Ramon Noé**”.

* El Museu Comarcal de l'Urgell (Tàrrrega), amb l'objectiu de permetre un millor coneixement d'altres realitats culturals, organitzà els dies 18 i 25 de maig i 1 de juny de 2004 el cicle de conferències **Altres Cultures. Altres Futurs: Amazònia negra: esclaus afroamericans a la selva del Brasil** (José Luis Ruiz Peinado), **Els indis pumñes de Veneçuela: una cultura del somni** (Gemma Orobitg) i **Els merines de Madagascar. Els vius i els morts** (Albert Roca).

* Els dies 22 i 23 de maig de

2004 es dugueren a terme les **II Jornades d'Etnobotànica en Llengua Catalana** al Centre Cultural Europeu de la Natura (Viladrau, Osona), que van ser coordinades pel Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona. Aquestes jornades cercaren ser una continuïtat de les primeres jornades fetes el maig de 2001 a Torrent (Horta Sud), i de la mateixa manera que aquestes, les de 2004 tingueren com a finalitat l'extensió i consolidació de la recerca etnobotànica a les terres de parla catalana. Per a més informació: Laboratori de Botànica, Facultat de Farmàcia, UB (Coordinació). Av. de Joan XXIII, s/n, 08028 Barcelona. Tel. 938 448 005, 934 024 490, a/e: angelsbonet@tiscali.es i Joan Muntané. C/ de les Escoles Pies, 8, 17520 Puigcerdà.

Tel. 972 880 163, 972 880 442, a/e: joanmuntane@cofigi.org

* El dia 27 de maig d'enguany es desenvolupà a Barcelona, coorganitzat per la Universitat de Barcelona i l'Institut Europeu de la Mediterrània, el curs **Identitats compartides: repensar l'antropologia mediterrània**, inclòs dins del 7th Annual International Congress Mediterranean Studies Association. Coordinades per Joan Bestard (UB) i Maria-Angels Roque (IEMed), les sessions de treball van comptar amb la participació de diversos antropòlegs nord-americans i catalans; entre aquests darrers, Danielle Provançal, Xavier Roigé, Josefina Roma, Joan Frigolé, Octavi Rofes i Eliseu Carbonell (UB), F. Xavier Medina (IEMed) o Yolanda Aixelà (Universitat d'Alacant).

* En el marc de la **V Festa de les Trementinaires** (Vall de la Vansa i Tuixén, Alt Urgell, del 28 al 30 de maig de 2004), Joan Frigolé, director del projecte de recerca de l'IPEC sobre el món de les trementinaires, presentà els resultats més destacats dels seus treballs.

* L'etnòleg Salvador Palomar presentà el dia 13 d'abril de 2004 a Cambrils l'obra facsímil **El càntir per a l'aigua** de Ramon Violant i Simorra, que publicà aquest llibre el 1951 amb dibuixos originals de Ramon Noé. Aquesta obra és significativa pel fet que ha esdevingut tot un tractat sobre el món del càntir: precedents històrics, tipologies, utilitats, transport, etc.

* La Fundació Pere Coromines ha impulsat la publicació (Curial Edicions Catalanes) de **l'Epistolari (1901-1954) de Sara Llorens** (3r volum de la Biblioteca de Ciències Humanes de la Fundació); l'edició s'ha fet a cura de Joan Pujades i el pròleg a cura de Josep Ferrer i Costa.

* L'Editorial Proa (2004) ha publicat una àmplia biografia d'Agustí Duran i Sanpere: **Agustí Duran i Sanpere. Temps i memòria** en la qual, a més de conèixer la biografia del personatge estudiat, es passen un seguit d'esdeveniments sobre l'etnologia als anys quaranta i cinquanta del segle XX a Catalunya, quan Duran i Sanpere dirigí el Centro de Estudios de Etnología Peninsular del Consell Superior d'Investigacions Científiques.

* L'antropòleg Gerard Horta va presentar el seu darrer llibre **Cos i revolució. L'espiritisme català o les paradoxes de la modernitat** (Barcelona, Edicions de 1984) el dia 19 de maig de 2004 al Col·legi de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Ciències de Catalunya a Barcelona, acte en el qual van intervenir, a més del mateix autor, Joan Bestard (cap del Departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona), Joan Prat (catedràtic d'Antropologia Social i professor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona) i Gemma Orobitg (professora del Departament d'Antropologia Social de la Universitat de Barcelona).

BIBLIOANTROPOLOGIA INTERNACIONAL

- APARICIO, F.; JAQUEZ, C. F. (ed.). *Musical migrations. Vol. 1: Transnationalism and cultural hybridity in Latin/o America*. New York: Palgrave, 2003.
- BENTHALL, J. (ed.). *The best of Anthropology Today*. London and New York: Routledge, 2002.
- BRADY, I. *The time at Darwin's Reef: poetic explorations in anthropology and history*. Oxford, New York: Rowman & Littlefield, 2003.
- CARNEIRO, R. *Evolutionism in cultural anthropology: a critical history*. Boulder: Westview Press, 2003.
- KNIGHT, J. *Waiting for wolves in Japan: an anthropological study of people.wildlife relations*. Oxford: University Press, 2003.
- LEVINSON, S. *Space in language and cognition: explorations in cognitive diversity*. Cambridge: University Press, 2003.
- MACCLANCY, J. (ed.). *Exotic no more: Anthropology in the front lines*. Chicago: University of Chicago Press, 2002.
- MACK, J. *The museum of the mind: art and memory in world cultures*. London: British Museum Press, 2003.
- NOLAN, R. W. *Anthropology in practice: building a career outside academy*. London, Boulder: Lynne Rienner Publishers, 2003.
- Ramaswamy, S. (ed.). *Beyond appearances? visual practices and ideologies in modern India*. London, New Delhi: Sage Publications, 2003.
- RUBEL, P.; ROSMAN, A. (ed.). *Translating cultures: perspectives on translation and anthropology*. Oxford, New York: Berg Publishers, 2003.

BIBLIOGRAFIA

A.D. *La memòria del passat: quan els pares tenien la teva edat (1965-1977)*. Tarragona: Arxiu Històric de Tarragona, 2003 [Segon quadern de la sèrie

- de Materials Didàctics].
A.D. *Imatges de voramar*. Barcelona: La Mar de Museus – Museus Marítics de la Costa Catalana, 2004.
- Alanyà Roig, J. *Etnografia de la Terra Alta*. Gandesa: Consell Comarcal de la Terra Alta, 2003.
- ARBOS PALAU, R. M.; IBARZ CAPDEVILA, J.; PIÑOL CERRO, I. *Els forns de calç a la comarca de les Garrigues: vida i treball entorn de la producció de calç: els forners de Tarrés*. Juneda – Tarrés: Editorial Fonoll, Ajuntament de Tarrés, 2003. (Estudis Locals Lo Plançó; 3)
- CALVO, LL.; M. A. ROQUE (dir.). *Literatures orals i nous espais de comunicació a la Mediterrània*. Barcelona: Residència d'Investigadors, 2004.
- CASANOVA GINER, B. BALTASAR. *El darrer llaüt del Delta*. Tortosa: Cincorres Club, 2004.
- GARRICH, M.; KOVACS, L.; MASSIP, F.; TORRES, X. *Serrallonga, déu vos guard: història, cultura i tradició del bandoler Joan Sala, àlies Serrallonga. El ball parlat de Perafita (Lluçanès, s. XVIII)*. Prats de Lluçanès: Centre d'Estudis del Lluçanès, Ajuntament de Perafita, 2004.
- GONZALEZ ALCANTUD, J. A. (ed.). *Patrimonio y pluralidad: nuevas direcciones en antropología patrimonial*. Granada: Diputación de Granada, Centro de Investigaciones Etnológicas Ángel Ganivet, 2003.
- MUÑOZ PUJOL, J. M. *Agustí Duran i Sanpere. Temps i memòria*. Barcelona: Proa, 2004.
- PRAT, E.; VILA, P. (ed.). *La degollació de Sant Joan Baptista: un drama bíblic representat a Foixà*. Girona: Diputació de Girona, 2004. (Francesc Montsalvatge; 6)
- SALCEDA CASTELLS, J. *250 anys d'història: 1754-2004. Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist*. Cambrils: Congregació de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist, 2004.
- VALLBORDA, J. *Del poble a la masia*. Barcelona: Viena, 2004. (Memòria; 7)